

Генерал

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

Москва, ул. Рунго 11 6-к
ком. Агитации при ССР
инв. рек. 7 100.000-1

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БЕЛАРУСКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ

Выдаецца Інфармацыйна-Выдавецкім Бюро Кіраўніцтва спраў СНК і Эканамічнай Нарады
(г. Менск, Чырвонаяармейская вул. № 3). — Падпісная плата на год 5 р. і на 1/2 г. 2 р. 50 к.
VI-ы ГОД ВЫДАННЯ

№ 25 (99)

24 сьнежня 1930 г.

№ 25 (99)

З Ь М Е С Т

Пастановы Народнага Камісарыяту Працы БССР.

- Паст. 200. Пра абвяшчэньне пастановы НК Працы СССР за 29/X-1930 № 332 „Пра парадак заключэньня дагавораў аб маемаснай адказнасьці працаўнікоў за недахват каштоўнасьцяў“.
- Паст. 201. Пра данаўненьне пастановы НК Працы БССР за 15/X-1930 г. № 52 „Пра ўніфікацыю аплаты працы за нарыхтоўку і разьдзелку дровалесаматарыялаў“.
- Паст. 202. Пра ўвядзеньне ў сілу на тэрыторыі БССР арт. арт. 7 і 9 пастановы НК Працы СССР за 31/V-1930 г. № 196 „Агульныя правілы бясьпекі пры працы на трактарох“.
- Паст. 203. Пра парадак пераводу ўстаноў на 5-дзёны перапынны рабочы тыдзень.
- Паст. 204. Часовае палажэньне пра мясцовыя органы Народнага Камісарыяту Працы БССР.

Пастанова НК Юстыцыі і НК Фінансаў БССР.

- Паст. 205. Пра аплату натарыяльных дзеяньняў і тэхнічных паслуг сельскіх, местачковых і гарадзкіх саветаў адзінай дзяржаўнай пошлінай.

Пастановы Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР.

- Паст. 206. Пра вызваленьне Дзяржаўнага Банку ад адзінай дзяржаўнай пошліны.
- Паст. 207. Пра дапаўненьне арт. 1 пастановы НКФ БССР за 17/X-1930 г. № 21 „Пра вынятыі па адзінай дзяржаўнай пошліне“.

Пастановы Народнага Камісарыяту Працы БССР.

- Паст. 200. Пра абвяшчэньне пастановы НК Працы СССР за 29 кастрычніка 1930 г. № 332 „Пра парадак заключэньня дагавораў аб маемаснай адказнасьці працаўнікоў за недахват каштоўнасьцяў“.

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе абвясьціць да кіраваньня наступную пастанову НК Працы СССР:

Пастанова НК Працы СССР за 29/X-1930 г. № 332 „Пра парадак заключэньня дагавораў аб маемаснай адказнасьці працаўнікоў за недахват каштоўнасьцяў“.

У адпаведнасьці з п. „в“ арт. 2 пастановы ЦВК і СНК СССР за 12 чэрвеня 1929 г. аб маемаснай адказнасьці рабочых і служачых за страты, зробленыя імі наймальнікам (З. 3. СССР 1929 г., № 42, арт. 367) НК Працы СССР пастанаўляе:

1. Асобныя пісьмовыя дагаворы пра маемасную адказнасць за недахват каштоўнасцяў, пераданых пад адказнасць працаўніка, могуць заключацца з працаўнікамі наступных катэгорый:

а) касіры ўсіх спецыяльнасцяў ва ўсіх прадпрыемствах і ўстановах, у тым ліку і касавыя падлічальнікі;

б) загадчыкі складаў, іх памочнікі і складаўшчыкі, якія загадваюць асобнымі кладовымі;

в) загадчыкі магазынаў і загадчыкі крамаў;

г) загадчыкі аддзелаў, аддзяленняў або секцый магазынаў, калі ў гэтых аддзелах, аддзяленнях або секцыях ёсць асобны падлік тавараў з самастойным штатам;

д) агенты для грашовых і таварных даручэнняў, у тым ліку інкасатары і экспедытары;

е) гардэробшчыкі;

ж) латошнікі, ларочнікі, прадаўцы твораў друку ў кіёсках, прадаўцы ў крамах Цэнтрасьпірту;

з) працаўнікі сувязі (апроч прадугледжаных у папярэдніх пунктах): падлічальнікі грошаў і марак, дзяжурныя па канторы—калі ў іх абавязкі ўваходзіць задзелка і разьдзелка страхавых пошт; лістаносцы і пасылныя тэлеграфу, занятыя дастаўкаю страхавой карэспандэнцыі і пераводаў, працаўнікі, якія заняты перавозам пошты і абменам яе; старшыя паштовых вагонаў і іх памочнікі, загадчыкі агенцтваў, страхавых аддзелаў і кладовых, дзе захоўваюцца каштоўнасці (грашовыя, пасылачныя, марачныя і інш.); загадчыкі прадпрыемстваў сувязі і іх памочнікі, калі ў абавязкі гэтых працаўнікоў уваходзіць правядзеньне страхавых апярацый, задзелка і разьдзелка пошты і загадванне кладовымі з каштоўнасцямі;

і) працаўнікі ашчадных кас (звыш прадугледжаных у папярэдніх пунктах): загадчыкі ашчадных кас, іх аддзелаў і аддзяленняў і памочнікі гэтых асоб; кантралеры і памочнікі кантралераў;

к) працаўнікі НК Шляхоў (апроч прадугледжаных у папярэдніх пунктах): працаўнікі касавых часцей дырэкцый, звязаныя з хаваннем вэксалёў, чэкаў на атрыманьне грошаў з банку; бухгалтары-вагаўшчыкі, дзясятнікі складаў апалу і лесаматарыялаў, пагрузачна-выгрузачных работ, гаспадарчых перавозак, лесараспрацовак і лесазатовак, загадчыкі акалодкаў (пры адсутнасці спецыяльных складаўшчыкоў для хавання матарыялаў), загадчыкі пагрузачна-выгрузачных работ, пакгаўзаў, багажных апярацый, загадчыкі камэрцыйных апярацый, камэнданты прытулкаў, начальнікі станцый і разьездаў, дэлепята касіраў і вагаўшчыкоў, наладчыкі цяжкіх брыгад, начальнікі гарадзкіх станцый, капітаны суднаў, дэлепята касіраў, начальнікі лесанарыхтоўчых вучасткаў, прыёмшчыкі матарыялаў, апалу, лесаматарыялаў і грузаў, прыхода-расходчыкі матарыялаў, праваднікі службовых вагонаў, пад ведамам якіх знаходзяцца каштоўныя матарыялы, раздатчыкі (развозчыкі) матарыялаў, разьездныя, кіраўнікі груп па навуных закупках, наглядчыкі таварных і пагрузачных двароў, пакгаўзаў, будынкаў, сартавальных пляцовак, вартаўнікі дзяжурных памяшканняў і кантор, вартаўнікі аховы багажу, багажных раздатчыкі.

2. У дагаворах павінны быць прадугледжаныя не толькі абавязальствы працаўнікоў па аплаце зробленай імі страты, але і абавязальствы наймальніка па дачы нармальным умоў працы і вытворчых абстаўінаў, якія забяспечваюць працаўніку правільнае правядзеньне патрэбных апярацый з найменшаю рызыкаю для даручаных яму каштоўнасцяў.

3. У выпадку адмовы працаўніка ад падпісаньня дагавору аб маемаснай адказнасьці, які складзён у адпаведнасьці з арт. 2 гэтай пастановы, наймальнік можа запрапанаваць працаўніку перавод на іншую працу, адпавядаючую яго кваліфікацыі, а калі такой работы няма, або пры адмове працаўніка ад даваемай яму іншай работы, наймальнік можа звольці яго бяз выплаты выхадной дапамогі.

4. З працаўнікамі, якія займаюць пасады, непрадугледжаныя гэтымі правіламі, але звязаныя з абслугоўваньнем грашовых і таварных каштоўнасьцяў, дагаворы аб маемаснай адказнасьці могуць заключацца з дазволу мясцовых органаў працы.

5. Тлумачэньне НК Працы СССР за 31/X-1929 г. № 347 „Пра парадак заключэньня з работнікамі дагавораў аб маемаснай адказнасьці“ („Известия НКТ СССР“ 1929 г. № 48-49) касуецца.

Арыгінал падпісалі: Народны Камісар Працы СССР Ціхон і Член Калегіі НКП СССР Іваноў.

Народны Камісар Працы БССР М. Гнілякевіч.

Старшы Інспэктар НКП БССР Рабышка.

29 лістапада 1930 г.

№ 60.

Паст. 201. Пра дапаўненьне пастановы НК Працы БССР за 15 кастрычніка 1930 г. № 52 „Пра ўніфікацыю аплаты працы за нарыхтоўку і разьдзелку дровалесаматарыялаў“.

У дадатак да пастановы НКП БССР за 15 кастрычніка г. г. „Пра ўніфікацыю аплаты працы за нарыхтоўку і разьдзелку дровалесаматарыялаў“ (Бюл. СНК 1930 г. № 22 (96), Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе:

1. Устанавіць расцэнку аплаты працы за нарыхтоўку і разьдзелку дровалесаматарыялаў паводле наступнай табліцы:

№№ па чарзе	НАЗВА МАТАРЫЯЛАЎ	Адзінка абмеру	Плата за адзінку абмеру
1	Швэлі дубовыя	дзсятка	1 руб.
2	„ „	васьмёрка	— 90 к.
3	„ „	сямёрка	— 80 к.
4	Дубэльтант	1	1 руб. 25 к.
5	Швэлі сасновыя	дзсятка	— 75 к.
6	„ „	васьмёрка	— 65 к.
7	„ „	сямёрка	— 55 к.
8	Дубэльтант	1	1 руб. —
9	Сьліпры	дзсятка	1 руб. —
10	„	васьмёрка	— 90 к.
11	„	сямёрка	— 80 к.
12	Ягіпецкія бэлькі 12 ф. 6 д. (усялякай таўшчыні)	1	— 40 к.
13	„ „ 15 ф. 9 д.	1	— 50 к.
14	„ „ 18 ф. 9 д.	1	— 60 к.
15	„ „ 22 ф. 9 д.	1	— 65 к.
16	„ „ 25 ф. 9 д.	1	— 70 к.

2. Пры распрацоўках па мерах догляду за лесам (прарэжваньне, прачыстка, распрацоўка буралому, пры прахадных выбарачных рубках) расцэнкі ў адпаведнасьці ад парод, паказаных у пастанове за 15 кастрычніка, павялічваюцца на 25 проц.

3. Пры нарыхтоўцы дровалесаматарыялаў на рэдзінах, недарубах з-за залежаў (плотнасьць насаджэньня 100 куб. мэт.) расцэнкі павялічваюцца ў адпаведнасьці ад парод, паказаных у пастанове за 15 кастрычніка на 20 проц.

4. Пры нарыхтоўцы авіа расцэнкі павялічваюцца на 50 проц., а па вывазцы на 25 проц. у адпаведнасьці ад парод, паказаных у пастанове за 15 кастрычніка.

5. Поўная акорка ўсіх відаў драўніны аплачваецца на 100 проц. даражэй як за нарыхтоўку у адпаведнасьці ад парод.

6. Пралызка (няпоўная акорка) аплачваецца на 50 проц. даражэй, чым за нарыхтоўку у адпаведнасьці ад парод.

7. Расцэнкі на сьліпры, швэлі і ягіпецкія бэлькі, паказаныя у пастанове НКП за 15 кастрычніка г. г., лічыць скасаванымі.

8. Расцэнка устаноўленая НКП за 15 кастрычніка г. г. на брус-кі Рудатрэсту трэба чытаць „арсэнальная сьпіца Рудатрэста“, чым уносіцца зьмена ў назву асартымэнту.

9. Усе гэтыя дадаткі да выданных 15 кастрычніка г. г. расцэнак праводзіць пры наяўнасьці паказанай працы. Леспрамгасам, Беллеспраму і Райгарінспэктарам трэба скласьці адпаведныя акты на прадстаўчую працу з абавязковым зацьверджаньнем РВК на мясцох.

10. За парушэньне і адхіленьне ад гэтай пастановы вінаватыя прыцягваюцца да судовай адказнасьці.

11. На раённых гарадзкіх інспэктароў працы ўскладаецца кантроль за ажыццяўленьнем гэтай пастановы.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР Д. Захарава.

Ст. Інспэктар па Сэзонных Галінах
народнай гаспадаркі НКП БССР З. Іоффе.

28 лістапада 1930 г.
№61.

Паст. 202. Пра ўвядзеньне ў сілу на тэрыторыі БССР арт. арт. 7 і 9 пастановы НК Працы СССР за 31/V-1930 г. № 196 „Агульныя правілы бясьпекі пры працы на трактароў“.

Народны Камісарыят Працы БССР на падставе арт. 45 абавязковай пастановы НК Працы СССР за 31/V-1930 г. № 196 „Агульныя правілы бясьпекі пры працы на трактароў“ („Извест. НКП“ 1930 г. № 17/18) пастанаўляе: увесці ў сілу на тэрыторыі БССР арт. арт. 7 і 9 паказанай вышэй абавязковай пастановы НК Працы СССР з 1-га красавіка 1931 г.

Арт. 6 паказанай абавязковай пастановы будзе ўведзен у сілу на тэрыторыі БССР дадатковай пастановай НК Працы БССР.

Народны Камісар Працы БССР М. Гнілякевіч.

Ст. Інспэктар НКП БССР В. Марозаў.

10 сьнежня 1930 г.
№ 62.

Паст. 203. Пра парадак пераводу ўстаноў на 5-дзённы перапынны рабочы тыдзень.

На падставе пастановы СНК СССР за 21 верасня 1930 г. (З.З. СССР 1930 г. № 49, арт. 518) Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе:

1. Установы з лікам рабочых да 20, якія не звязаны беспасрэдна з рабочымі масамі, могуць пераходзіць на перапынны 5-дзённы рабочы тыдзень з устанаўленьнем аднаго выходнага дня для ўсіх работнікаў выключна з дазволу НК Працы БССР у кожным паасобным выпадку.

2. Установы, якія перайшлі да гэтага часу на перапынны 5-дзённы рабочы тыдзень, павінны на працягу дэкады з дня апублікавання гэтай пастановы павесці аб гэтым НК Працы БССР.

3. Нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскладаецца на інспектароў працы.

4. Кіраўнікі ўстаноў, якія парушаюць гэтую пастанову, прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці праз накладанне штрафу да 100 р.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР Д. Захарава.

11 лістапада 1930 г.

№ 58.

Паст. 204. Часовае палажэнне пра мясцовыя органы Народнага Камісарыята Працы БССР.

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе зацвердзіць наступнае палажэнне пра мясцовыя органы НК Працы БССР.

1. Мясцовымі органамі НК Працы БССР з'яўляюцца:

- а) раённыя (гарадзкія) інспекцыі працы;
- б) раённыя (гарадзкія) і раённа-гарадзкія страхавыя касы;
- в) райстрахбюро.

2. У склад раённай (гарадзкой) інспекцыі працы ўваходзяць:

- а) інспектар працы;
- б) кіраўніцтва кадраў;
- в) упаўнаважаны па забяспечанню народнай гаспадаркі сезоннай рабсілай.

А. Раённыя (гарадзкія) інспекцыі працы.

3. Да кампетэнцыі раённых (гарадзкіх) інспекцый працы належыць правядзненне на тэрыторыі раёну (гораду) ўсіх палажэнняў і норм па рэгуляванні працы.

4. На чале раённай (гарадзкой) інспекцыі працы стаіць інспектар працы.

Раённыя (гарадзкія) інспекцыі працы вядуць сваю работу пад кіраўніцтвам раённага выканаўчага камітэту (гарсавету) і па дырэктавах НК Працы БССР.

5. На раённыя (гарадзкія) інспекцыі працы ўскладаецца:

- а) правядзненне ў жыццё мерапрыемстваў па рэгуляванні і аздаўленьню ўмоў працы, па палепшанню матэрыяльна-бытовых і культурных умоў жыцця рабочых, садзейнічанне правільнай арганізацыі працы і ўзмацненню працывысціліны;

б) плянаванне народнай гаспадаркі раёну (гораду) ў галіне працы і статыстыкі працы;

в) рэгуляванне працоўных рэсурсаў, падрыхтоўка рабсілы і плянавае забяспечанне рабсілай народнай гаспадаркі;

г) вырашэнне працоўных спрэчак;

д) нагляд за выкананнем заканадаўства аб працы, каляктыўных і працоўных дагавораў, згод з органамі працы і распараджэнняў органаў працы.

6. У галіне арганізацыі і аздараўлення ўмоў працы на раённую (гарадзкую) інспекцыю працы ўскладаецца:

а) папярэдні і бягучы нагляд за будаўніцтвам, становішчам і абсталяваннем прадпрыемстваў, устаноў і гаспадарак; распрацоўка патрэбных мерапрыемстваў па аздараўленьню ўмоў працы; дача распараджэнняў і заключэнне згод аб іх правядзенні і нагляд за іх ажыццяўленьнем;

б) змаганне з траўматызмамі і прафатручваннямі;

в) складанне плянаў развіцця народнай гаспадаркі ў частцы пытанняў працы і ўдзел у разглядзе гэтых плянаў у цэлым;

г) правядзенне мерапрыемстваў, звязаных з нармаваннем і рэгуляваннем зарплаты ў прадпрыемствах і ўстановах мясцовага значэння;

д) удзел у складанні раённага (гарадскога) бюджэту ў частцы заробнай платы і выдаткаў па абслугоўванню матарыяльна-бытовых і культурных патрэб рабочае клясы;

е) кантроль за сваечасовай і правільнай выплатай зарплаты і за выкананнем дырэктыў Ураду ў галіне зарплаты.

7. У галіне садзейнічання правільнай арганізацыі працы і замацавання працоўнай дысцыпліны на раённыя (гарадскія) інспекцыі працы ўскладаецца:

а) распрацоўка мерапрыемстваў па найлепшай арганізацыі працы ў прадпрыемствах, установах і гаспадарках;

б) садзейнічанне ў працы прадпрыемстваў, устаноў і гаспадарак па арганізацыі працы;

в) вывучэнне становішча працоўнай дысцыпліны і садзейнічанне гаспадарчым органам і прафсаюзам у працы па яе ўзмацненні, распрацоўка патрэбных мерапрыемстваў і дача распараджэнняў па адхіленьню недахопаў па арганізацыі працы;

г) садзейнічанне ў правядзенні сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва.

8. У галіне рэгістрацыі каляктыўных дагавораў і вырашэння працоўных спрэчак на раённыя (гарадскія) інспекцыі працы ўскладаецца:

а) рэгістрацыя ва ўстаноўленых законам выпадках каляктыўных дагавораў і тарыфных згод;

б) арганізацыя міравога і пасрэднаскага разгляду працоўных спрэчак.

9. У галіне палепшання матарыяльна-бытавога становішча рабочых на раённыя (гарадскія) інспекцыі працы ўскладаецца:

а) выяўленне патрэбы раёну (гораду) у жылішчах, сталовых, больніцах, магазынах для рабочых, распрацоўка і ўнясенне на разгляд адпаведных органаў патрэбных мерапрыемстваў;

б) увязка мерапрыемстваў, якія праводзяцца ўсімі арганізацыямі раёну (гораду) па палепшанню культурнага і матэрыяльна-бытавога абслугоўвання рабочых і па аграмаджанні быту, кантроль за выкананнем гэтымі арганізацыямі дырэктыў вышэйшых органаў і распрацоўка дадатковых патрэбных мерапрыемстваў;

в) падлік сродкаў, якія паступаюць на паказаныя у п. „а“ мэты.

10. У галіне плянава-эканамічнай і статыстычнай работы на раённыя (гарадзкія) інспекцыі працы ўскладаецца:

а) распрацоўка гадавых плянаў і кантрольных лічбаў па раёну (гораду) па пытаннях працы на падставе дырэктыў НК Працы і РВК (гасравету);

б) распрацоўка статыстычных матэрыялаў, складанне перыядычных статыстычных абглядаў.

11. Для ажыццяўлення ўскладзеных на раённую (гарадскую) інспекцыю працы абавязкаў ёй даецца права:

а) даваць абавязковыя тлумачэнні па ўжыванні чыннага заканадаўства аб працы і сацыяльным страхаванні па запытаннях пасобных арганізацый і асоб;

б) апраставаць ва ўстаноўленым парадку распараджэнняў па пытаннях працы РВК (гасравету) у тых выпадках, калі такія распараджэнні прычаць чыннаму заканадаўству альбо дырэктывам НК Працы або іншых вышэйшых органаў;

в) накладанне ва ўстаноўленым законам парадку спяганняў за парушэнне заканадаўства аб працы.

Б. Кіраўніцтва кадраў.

12. Кіраўніцтва кадраў арганізуюцца ў прамысловых раёнах па водле асобнага спісу НК Працы БССР.

13. Наём рабочай сілы праводзіцца выключна праз кіраўніцтва кадраў.

Выключэнні з гэтага правіла ўстанаўляюцца спецыяльнымі пастановамі.

Забяспечанне прадпрыемстваў і ўстаноў рабочай сілай іншымі арганізацыямі і прыватнымі асобамі забараняецца.

14. Забяспечанне народнае гаспадаркі рабочай сілай праводзіцца кіраўніцтвамі кадраў на падставе дагавораў, якія заключаюцца імі з гаспадарчымі органамі.

У паказаных дагаворах паказваюцца колькасць і кваліфікацыя патрэбнай рабсілы, парадак і тэрміны забяспечвання ёю, парадак і тэрміны падрыхтоўкі рабочай сілы на прадпрыемстве, а таксама размеры зароботнай платы, жылішчныя ўмовы, умовы працы і быту і інш.

15. На кіраўніцтва кадраў ускладаецца:

а) выяўленне і падлік рабсілы з ліку працоўных гарадскога і сельскага насельніцтва;

б) арганізаванае прыцягненне з гораду і вёскі рабсілы, якая мае права рэгістравацца ў кіраўніцтве кадраў.

в) адбор рабочай сілы па сацыяльных прыметах, кваліфікацыі і фізічнаму становішчу;

г) плянавае забяспечанне рабочай сілай прамысловасці, транспарту, сезонных і інш. галін народнай гаспадаркі;

д) кантроль за правільным скарыстаннем рабочай сілы ў вытворчасці, таксама выяўленне лішкаў рабочай сілы і перакідванне рабсілы ў іншыя прадпрыемствы;

е) зняццё рабсілы з прадпрыемстваў і устаноў менш важных галін народнай гаспадаркі і перакідванне яе ў прадпрыемствы і ўстановы больш адказных галін, таксама на буйныя будаўніцтвы і з раёну ў раён (калі немагчыма здаволіць патрэбу у рабсіле з іншых крыніц);

ж) садзейнічанне працуючым не па спецыяльнасці ў пераходзе на працу па спецыяльнасці;

з) плянаванне і кантроль за падрыхтоўкай рабсілы, якая праводзіцца іншымі арганізацыямі;

і) падбор і камплектаванне ўсіх школ і курсаў па падрыхтоўцы рабсілы і ўдзел у арганізацыі адпаведнымі органамі агульна-адукацыйных курсаў для падрыхтоўкі паступаючых у школы ФЗВ і масавых прафесій.

16. У склад кіраўніцтва кадраў уваходзяць наступныя секцыі:

а) секцыя плянавання кадраў;

б) секцыя гарадскога рынку працы;

в) секцыя падрыхтоўкі рабочае сілы;

г) секцыя прафесійнага адбору, прафкансультацыі і праверкі кваліфікацыі;

17. На чале кіраўніцтва кадраў стаць загадчык, які вылучаецца прафесійнымі арганізацыямі і назначаецца раённым (гарадскім) інспектарам працы.

Загадчык кіраўніцтва кадраў падпарадкаван раённаму (гарадзкому) інспектару працы.

18. Пры кіраўніцтве кадраў арганізуюцца саветы па рынку працы. У склад саветаў уваходзяць:

а) загадчык кіраўніцтва кадраў (старшыня);

б) 3 прадстаўнікі ад прафсаюзных арганізацый (з якіх 1 зьяўляецца намеснікам старшыні);

в) 2 прадстаўнікі ад буйных прадпрыемстваў, з якіх 1 пам. старшыні (па назначэнню РВК);

г) 1 прадстаўнік ад мясцовага зямельнага органу;

е) 1 прадстаўнік ад мясцовага органу сацыяльнага забяспечання;

д) 1 прадстаўнік мясцовага аб'яднання калгасаў;

ж) 3 прадстаўнікі ад рабочых арганізацый буйнейшых прадпрыемстваў раёну (гораду).

УВАГА: У тых мясцовасцях, дзе няма кіраўніцтва кадраў, саветы арганізуюцца пры інспектары працы пад яго старшынствам у тым жа складзе і з тымі жа функцыямі, якія паказаны ў артыкулах 18—23.

19. Старшыня савету і яго 2 намеснікі пэрсанальна зацьвярджаюцца раённым (гарадскім) інспектарам працы.

20. На саветы па рынку працы ўскладаецца:

а) разгляд і зацьверджанне аперацыйных плянаў забяспечання рабочай сілай і плянаў яе падрыхтоўкі;

б) разгляд і зацьверджанне плянаў пераразмеркавання рабочай сілы;

в) разгляд і зацьверджанне плянаў арганізаванага прыцягнення рабочай сілы з вёскі;

г) разгляд і зацьверджанне плянаў размеркавання спецыялістых паміж прадпрыемствамі і ўстановамі данай мясцовасці;

д) кантроль за выкананнем плянаў, зацьверджаных саветам (п. п. „а“—„г“);

е) разгляд кан'юнктуры рынку працы.

21. Пасяджэньні савету склікаюцца ня менш аднаго разу ў месяц. Пасяджэньні савету адбываюцца пры наяўнасці ня менш паловы членаў савету.

22. Усе пастановы савету прымаюцца большасцю галасоў.

Калі член савету ня згодзен з пастановай савету, ён можа заявіць сваю асобную думку.

Пастановы, па якіх заяўлен пратэст, пераносяцца на вырашэнне раённага (гарадзкога) інспектара працы.

Пастановы, якія не апраўстанаваны ў паказаным вышэй парадку, лічацца узгодненымі з адпаведнымі ўстановамі і арганізацыямі.

23. Аб членах савету, якія неакуратна наведваюць пасяджэньні савету, — старшыня савету паведамляе адпаведнай арганізацыі альбо ўстанове для накладання на яго дысцыплінарнага пакарання і для замены другім працаўніком.

В. Раённы ўпаўнаважаны па забяспечанню народнай гаспадаркі рабочай сілай.

24. На раённага ўпаўнаважанага па забяспечанню народнай гаспадаркі сезоннай рабочай сілай ускладаецца:

а) выяўленне і падлік сезоннай рабсілы і пасылка яе на работу;
б) арганізацыя і правядзенне вярбовак рабочай сілы, таксама кантроль над вярбоўкамі, якія праводзяцца гаспадарчымі органамі з дазволу органаў працы;

в) арганізаванае прыцягненне сезоннай рабочай сілы з сельскай гаспадаркі (як калгаснікаў, так і адзіналічнікаў);

г) плянаванне, падлік і забяспечанне рабочай сілай, якая прыцягваецца з транспартнымі сродкамі;

д) кантроль за правільным скарыстаннем на работах сезоннай рабочай сілы;

е) распрацоўка плянаў і мерапрыемстваў па перакідванні сезонных рабочых з менш важных на больш важныя галіны работы.

Г. Раённыя (гарадзкія), раённа-гарадзкія страхкасы.

25. Раённыя (гарадзкія) і раённа-гарадзкія страхкасы арганізуюцца паводле пастановы НКП БССР, узгодненай з ЦСПСБ у адпаведнасці з пастановамі НКП СССР.

26. На раённыя (гарадзкія) і раённа-гарадзкія страхавыя касы ускладаецца:

а) правядзенне сацыяльнага страхавання ў прадпрыемствах, установах і гаспадарках раёну (гораду);

б) тарыфікацыя прадпрыемстваў, устаноў і гаспадарак;

в) спагнанне страхавых уносаў і пені;

г) ужыванне прымусовага спагнання страхавых уносаў;

д) узбуджэнне пытанняў аб накладанні на страхавальнікаў адміністрацыйных пакаранняў і прыцягненне іх да крымінальнай адказнасці за парушэнне правіл аб сацыяльным страхаванні;

е) прызначэнне і выплата пенсій і ўсіх дапамог па сацыяльным страхаванні;

ж) удзел у складанні каштарысаў мясцовага лекавага фонду і ў арганізацыі медычнай дапамогі застрахаваным, кантроль за выдаткаваннем фонду меддапамогі застрахаваным і за працай лекавых устаноў, якія абслугоўваюць застрахаваных;

з) кантроль за дачай і скарыстаннем водпуску па часовай непрацаздольнасці і ўдзел у рабоце органаў доктарскай экспертызы і нагляд за работай гэтых органаў;

і) арганізацыя па даручэнню Галоўсастраху дамоў адпачынку, санаторый, інвалідных дамоў і кіраваньне імі;

к) арганізацыя і правядзеньне сумесна з прафсаюзнымі арганізацыямі страхавой асьветы;

л) правядзеньне і ўдзел у арганізацыі розных устаноў па палепшаньню быту (ясельі, малочныя кухні і г. д.).

27. Органамі кіраваньня страхавых кас зьяўляецца камітэт страхавой касы, які абіраецца на з'ездзе (канфэрэнцыі) прафсаюзаў.

28. Камітэты страхкас абіраюцца на тры-ж тэрміны, што і бюро прафсаюзаў.

29. У буйных гарадох камітэт страхкасы абірае прэзыдыум з 3-5 членаў. Прэзыдыум разглядае паступаючыя ў камітэт заявы, падрыхтоўвае пытаньні да пасяджэньняў камітэту.

30. Раённыя страхавыя бюро маюць тры самыя функцыі, што і раённыя страхавыя касы. На чале іх стаяць бюро, якія абіраюцца на з'ездах (канфэрэнцыях) прафсаюзаў паводле арт. 26.

31. Скаргі на дзейнасьць страхавых кас як застрахаванымі, так і страхавальнікамі падаюцца у Галоўсастрах.

32. Дзейнасьць страхавых кас рэвізуецца спэцыяльнымі рэвізійнымі камісіямі.

33. Рэвізійныя камісіі абіраюцца адпаведным з'ездам (канфэрэнцыяй) прафсаюзаў адначасна з выбарамі камітэту страхкасы (бюро страхкасы) у ліку 3-5 членаў на той жа тэрмін, што і камітэт страхкасы.

Паводле пастаноў прэзыдыуму бюро прафсаюзаў увесь склад рэвізійнай камісіі альбо паасобныя яе члены могуць перабірацца да сканчэньня паўнамоцтваў на пленумах або бюро прафсаюзаў.

34. Рэвізійная камісія абірае з свайго складу старшыню і сакратара. Рэвізійная камісія карыстаецца апаратам страхкасы (страхбюро).

35. Асноўнай задачай рэвізійнай камісіі зьяўляецца кантроль і нагляд за фінансавай, апэрацыйнай, гаспадарчай і арганізацыйнай дзейнасьцю страхкасы. Рэвізійная камісія ня мае права ўмешвацца ў апэрацыйную работу страхкас.

36. У функцыі рэвізійнай камісіі ўваходзіць:

а) праверка наяўнасьці грошай і іншай маемасьці касы ў адпаведнасьці з запісам іх у кнігах;

б) праверка рахункаў, кніг і інш. дакумэнтаў, а таксама запісаў іх па кнігах;

в) праверка фінансавага і гаспадарчага становішча ўстаноў, падпарадкаваных касе (інвалідных дамоў і г. д.);

г) праверка правільнасьці і сваечасовасьці дачы застрахаваным належных ім дапамог;

д) праверка правільнасьці скарыстаньня страхавых сродкаў;

е) праверка правільнасьці і сваечаснасьці ажыцьцяўленьня касай заканадаўства аб сацыяльным страхаваньні і пастаноў і загадаў Саюзнага і Рэспубліканскага саветаў сацыяльнага страхаваньня і Галоўсастраху;

ж) праверка пастаноўкі і вядзеньне справаводзтва, рахункаводзтва і справаздачнасьці кас (бюро);

з) праверка законнасьці і мэтазгоднасьці заключаных касай дагавораў;

і) дача заключэньняў па скаргах застрахаваных на дзеяньні касы (бюро);

к) праверка работы касы (бюро) па спажываньню страхуносаў, змаганьню з запазычанасьцю;

л) перевірка роботи страхових кас (бюро) на праведзеньню страховой асьветы;

м) перевірка ўдзелу касы (бюро) ў працы па арганізацыі меддапамогі застрахованым, пастаноўкі работы доктарска-кантрольных камісій.

37. Рэвізійная работа рэвізійнай камісіі ажыццяўляецца праз пэрыядычныя і раптоўныя абсьледваньні. Пэрыядычныя абсьледваньні робяцца адзін раз у 6 месяцаў.

38. Акты рэвізіі падаюцца рэвізійнай камісіяй у камітэт страхкасы (бюро страхкасы) і Галоўсацстрах.

39. У сваёй працы рэвізійныя камісіі кіруюцца заканадаўствам аб сацыяльным страхаваньні, пастановамі і загадамі Саюзнага і Рэспубл. саветаў сацыяльнага страхаваньня і Галоўсацстраху.

40. Раённыя (гарадзкія) інспэкцыі працы, кіраўніцтвы кадраў і страхавыя касы (бюро) падаюць справаздачы аб сваёй дзейнасьці ў НК Працы БССР, РВК (гарсаветы) і бюро прафсаюзаў у тэрміны, устанавленыя НК Працы БССР.

41. Інспэктары працы, кіраўніцтвы кадраў, страхкасы (страхбюро) маюць штампы і пячатку ўстаноўленай формы. Страхкасы (страхбюро) маюць пячаткі з дзяржаўным гэрбам.

Д. Узаемаадносіны страхкас (бюро) з інспэкцыяй працы.

42. У апэрацыйных адносінах страхавыя касы (страхбюро) самастойны ў межах страховага заканадаўства і працуюць па дырэктывах НКП СССР, Саюзнага і Рэспубліканскага саветаў сацыяльнага страхаваньня і Галоўсацстраху.

43. У галіне спажываньня страхавых уносаў і выдаткаваньня страхавых фондаў (назначэньне і выплата забяспечаньня і аказаньне інш. відаў дапамогі застрахованым), страхавыя касы нясуць адказнасьць беспасрэдна перад НК Працы БССР і ў гэту працу інспэктары працы ня могуць умешвацца.

44. Інспэктары працы ажыццяўляюць кіраваньне і нагляд за законнасьцю дзеяньняў страхавых кас (страхбюро) і за выкананьнем імі загадаў вышэйшых органаў.

Інспэктары працы прыпыняюць незаконныя дзеянні страхавых кас (страхбюро) і на працягу 3-х дзён паведамляюць аб гэтым НК Працы БССР.

45. Інспэктары працы маюць права назначыць рэвізію спраў страхкасы (страхбюро) праз яе рэвізійную камісію.

46. Даклады па пытаньнях сацыяльнага страхаваньня ў РВК (гарсавет) уносяцца за подпісамі інспэктара працы і старшыні касы (бюро).

47. Страхавыя касы (страхбюро) падаюць інспэктарам працы на зацьверджаньне пляны сваёй работы.

48. Страхавыя касы (страхбюро) павінны падаваць інспэктарам працы:

- а) усе выдаваемыя імі загады і распараджэньні;
- б) пратаколы пасяджэньняў камітэтаў страхкас і іх прэзыдыумы;
- в) пэрыядычныя справаздачы аб выкананьні пляну работ;
- г) фінансавыя справаздачы і даклады аб выкананьні бюджэту.

49. З выданьнем гэтага палажэньня касуюцца палажэньне пра мясцовыя органы НК Працы БССР (Бюл. СНК БССР 1929 г. №№ 9 і 13) і інструкцыя НК Працы БССР за 6/X-1927 г. № 80 (Бюл. СНК БССР 1927 г. № 16).

Народны Камісар Працы БССР М. Гнілякевіч.

Пастанова Народнага Камісарыяту Юстыцыі і Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР.

Паст. 205. Пра аплату натарыяльных дзеянняў і тэхнічных паслуг сельскіх, месчакowych і гарадзкіх саветаў адзінай дзяржаўнай пошлінай.

З 1-га кастрычніка 1930 г. набываюць сілу: а) пастанова ЦВК і СНК СССР за 2 верасня 1930 г. „Пра падатковую рэформу“ (З. 3. Саюзу ССР 1930 г. № 46, арт. 476) і б) Палажэнне аб адзінай дзяржаўнай пошліне (З. 3. СССР 1930 г. № 46, арт. 480).

На падставе паказаных пастаноў з 1 кастрычніка 1930 г. натарыяльныя органы, у тым ліку і сельскія, месчакowych і гарадзкія саветы, пры выкананні імі натарыяльных дзеянняў бяруць адзіную дзяржаўную пошліну замест гэрбавага і натарыяльнага збораў, а таксама надбаўкі да натарыяльных збораў, якія спаганяліся раней.

З прычыны гэтага Народны Камісарыят Юстыцыі і Народны Камісарыят Фінансаў БССР пастаўляюць замест пастановы НКЮ і НКФ за 19/V-1930 г. „Пра аплату натарыяльных дзеянняў і тэхнічных паслуг сельскіх, месчакowych і гарадзкіх саветаў“ (Бюл. СНК БССР 1930 г. № 10, паст. 110) зацвердзіць наступныя правілы:

1. Агульныя правілы.

1. За кожнае натарыяльнае дзеянне (пасведчанне зьдзелак і дакументаў), якое выконваецца сельскім, месчакowym або гарадзкім саветам, а таксама за складанне праектаў зьдзелак і даверанасцяў і за надрукаванне альбо напісанне копій дакументаў бярэцца адзіная пошліна паводле ставак, устаноўленых у гэтай пастанове.

Спаганяная паводле гэтай пастановы пошліна здаецца ў мясцовы бюджэт.

2. Адзіная дзяржаўная пошліна зусім не спаганяецца з дзяржаўных устаноў, грамадзкіх арганізацый і прадпрыемстваў аграмаджанага сектара, а таксама з асоб, вызваленых судом ад судовых збораў, калі яны просяць пасведчыць ім дакумент альбо копію для падавання ў суд па справе, па якой суд вызваліў іх ад судовых збораў.

Аслабляюцца ад уплаты адзінай дзяржаўнай пошліны таксама вайскоўцы кадравага, радавога і малодшага начальніцкага складу тэрміновай службы:

а) за пасведчанне даручэнняў на выдзяленне спраў у судах і адміністрацыйных установах, а таксама даручэнняў на атрыманне заробтнай платы і на атрыманне грашовай, паштовай і пасылачнай карэспандэнцыі і

б) за пасведчанне копій дакументаў, якія падаюцца ў дзяржаўныя ўстановы і грамадзкія арганізацыі.

3. Адзіная дзяржаўная пошліна не бярэцца з наступных дакументаў:

а) дакументаў, якія патрабуюцца вайсковымі ўстановамі ад грамадзян па справах, што датычаць прызыву іх на вайсковую службу і для выканання вайскавай службы;

б) усялякіх дакументаў, што датычаць атрымання і спаганання заробтнай платы, сродкаў на ўтрыманне, пэнсій і дапамог ад органаў сацыяльнага страхавання і сацыяльнага забяспечання;

в) пасведчаньняў копій дакументаў, якія выдаюцца пры паступленні ў навучальныя ўстановы і якія падаюцца ў органы сацыяльнага забяспечання;

г) пасьведчаньне сельскімі саветамі падпісаў на паштовых павестках на атрыманьне ўсякага роду лістоў, апроч каштоўных лістаў.

4. Пры пасьведчаньні зьдзелак, калі з аднаго з старон знята адзіная дзяржаўная пошліна, то пошліна цалкам аплатаецца другой старонай.

5. Для асоб і арганізацый, якія не належаць да катэгорый, паказаных у арт. 3 гэтай інструкцыі, адзіная дзяржаўная пошліна ўстанаўляецца неаднолькавая ў залежнасьці ад сацыяльнага становішча платнікаў, якія падзяляюцца на дзве групы:

а) першая група—асобы, якія абкладаюцца адзіным сельска-гаспадарчым падаткам у індывідуальным парадку, і асобы, абкладаемыя падаткам па распісаньню № 3 (уласнікі, арэндатары, пайшчыкі ўсякага роду прамысловых прадпрыемстваў, маклеры, пастаўшчыкі і падрадчыкі, а таксама асобы, якія атрымліваюць даход ад грашовых капіталаў і ад выкананьня абавязкаў служыцеляў рэлігійных культаў);

б) другая група—рабочыя, служачыя і прыроўненыя да іх асобы (беспрацоўныя, вучні і дзяржаўныя пэнсіянэры); сяляне, за выключэньнем абкладзеных сельска-гаспадарчым падаткам у індывідуальным парадку; саматужнікі і іншыя прыватныя арганізацыі і асобы за выключэньнем тых, што належаць да першай групы (п. „а“), г. зн. тых, што плацяць падаходны падатак па распісаньню № 3.

Для платнікаў другой групы ўстанаўляюцца больш льготныя разьмеры пошліны.

6. Аплата адзінай дзяржаўнай пошліны па стаўках, устанавленых для другой групы платнікаў (п. „б“ арт. 5) робіцца толькі тады, калі маюцца дакумэнтальныя довады (доказы) належнасьці стараны да гэтай групы платнікаў (рабочыя, служачыя і г. д.). Калі-ж такіх довадаў няма, пошліна падлічваецца паводле вышэйшых ставак, устанавленых для платнікаў першай групы (п. „а“ арт. 5);

7. Адзіная дзяржаўная пошліна ўстаноўлена двух відаў:

а) або бярэцца пэўная сума пошліны за натарыяльнае дзеяньне незалежна ад сумы дакумэнтаў, якія пасьведчаюцца; напрыклад, за пасьведчаньне тэстамэнтаў (завяшчаньняў) бярэцца 2 р. з платнікаў першай групы (п. „а“ арт. 5) і 1 руб.—з рабочых, служачых і іншых платнікаў другой групы (п. „б“ арт. 5);

б) альбо разьмер пошліны падлічваецца ў процантах з сумы зьдзелкі ці дагавору, якія пасьведчаюцца (прапарцыянальная пошліна), напрыклад, 2%.

Прапарцыянальная пошліна бярэцца з сумы дакумэнтаў альбо дагавору.

У суму зьдзелкі альбо дагавору ўваходзяць тыя плаціжы, якія павінны быць зроблены паводле гэтай зьдзелкі альбо дагавору.

Сума зьдзелкі абвешчаецца старанамі. Калі прадметам зьдзелкі зьяўляюцца ня грошы, а тавары, сыравіна і г. д., то кошт гэтых прадметаў вызначаецца старанамі, калі-ж вызначаную старанамі суму сьвет лічыць занадта нізкай, то ён вызначае суму на падставе даведчаных цэн.

Па дагаворах продажу, дарэньня і заставы будынкаў і права забудовкі сумай дагавору лічыцца страхавая альбо падатковая ацэнка ў залежнасьці ад таго, якая з іх вышэй.

Калі робіцца мена будынкаў, дык сумай дагавору лічыцца ацэнка больш каштоўнага будынку.

8. Пошліна ўплачваецца грашмыма альбо асобна ўстаноўленымі маркамі. Уплачаная пошліна назад не зварачаецца.

II. Стаўкі пошліны за натарыяльныя дзеянні.

9. За натарыяльнае пасведчаньне зьдзелак, заключаемых па асобнымі асобамі, апроч дагавораў, паказаных у арт. 11, бярэцца два проценты (2%) з сумы дагавору, але ня менш 1 рубля з асоб, што належаць да першай групы платнікаў (п. „а“ арт. 5) і адна чацьвертая процанту ($\frac{1}{4}\%$), але ня менш 1 рубля, з асоб другой групы (п. „б“ арт. 5).

10. За натарыяльнае пасведчаньне дагавораў, якія не падлягаюць ацэнцы, а таксама дагавораў парукі і тэстамэнтаў (завяшчанняў) бярэцца 2 руб. за кожны дагавор з платнікаў першай групы (п. „а“ арт. 5) і 1 руб.—з платнікаў другой групы (п. „б“ арт. 5).

11. За натарыяльнае пасведчаньне дагавораў пра перадачу праў і абавязкаў па дагавору бярэцца палова той стаўкі, якая ўстаноўлена для аплаты асноўнага дагавору, правы і абавязкі на якому перадаюцца.

12. За пасведчаньне арыгіналу подпісаў на заявах і іншых дакумэнтах, але не на дагаворах, бярэцца 2 руб. з платнікаў першай катэгорыі (п. „а“ арт. 5) і 15 коп.—з платнікаў другой катэгорыі (п. „б“ арт. 5).

13. За пасведчаньне копій дакумэнтаў, выданных альбо пасведчаных дзяржаўнымі ўстановамі, бярэцца:

а) 2 р. за кожную старонку з 35 радкоў—з платнікаў першай катэгорыі (п. „а“ арт. 5) і

б) 50 коп. за кожную старонку—з платнікаў другой катэгорыі (п. „б“ арт. 5).

14. За натарыяльнае пасведчаньне даверанасьцяй бярэцца плата паводле наступных ставак:

а) за даверанасьці на кіраваньне маемасьцю працоўнага сялянскага двара—1 руб.;

б) за даверанасьці на кіраваньне іншай маемасьцю—15 руб. для платнікаў першай катэгорыі (п. „а“ арт. 5) і 10 руб.—для платнікаў другой групы (п. „б“ арт. 5).;

в) за іншыя даверанасьці—3 руб. з платнікаў першай групы (п. „а“ арт. 5) і 2 руб. з платнікаў другой групы (п. „б“ арт. 5).

III. Стаўкі пошліны за тэхнічныя паслугі.

15. За складаньне праекту дагавору бярэцца:

а) 10 р.—з платнікаў першай групы (п. „а“ арт. 5) і

б) 5 р.—з платнікаў другой групы (п. „б“ арт. 5).

16. За складаньне праектаў даверанасьцяй бярэцца:

а) 3 руб.—з платнікаў першай групы (п. „а“ арт. 5) і

б) 50 кап.—з платнікаў другой групы (п. „б“ арт. 5).

17. За складаньне праектаў тэстамэнтаў бярэцца:

а) 15 руб.—з платнікаў першай групы (п. „а“ арт. 5) і

б) 3 руб.—з платнікаў другой групы (п. „б“ арт. 5).

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР П. Валасевіч.

Нам. Народнага Камісара Фінансаў БССР Л. Бунін.

Пастановы Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР.

Паст. 206. Пра вызваленне Дзяржаўнага Банку ад адзінай дзяржаўнай пошліны.

На падставе арт. 8 Палажэння пра адзіную дзяржаўную пошліну (З. З. СССР 1930 г. № 46, арт. 480), Народны Камісарыят Фінансаў БССР пастанаўляе вызваліць ад адзінай дзяржаўнай пошліны Дзяржаўны Банк СССР.

Народны Камісарыят Фінансаў БССР: **Л. Бунін.
Валіцкі.**

30 лістапада 1930 г.
№ 25.

Паст. 207. Па дапаўненне арт. 1 пастановы НКФ БССР за 17/X-30 г. № 21 „Пра выняткі па адзінай дзяржаўнай пошліне“.

На падставе арт. 8 Палажэння пра адзіную дзяржаўную пошліну (З. З. СССР 1930 г. № 46, арт. 480) НКФ БССР пастанаўляе:

Дапоўніць арт. 1 пастановы НКФ БССР за 17/X-1930 г. № 21 „Пра выняткі па адзінай дзяржаўнай пошліне“ (Бюл. СНК БССР 1930 г., № 23, паст. 186) пунктам „з“ наступнага зместу:

„з) натарыяльныя дзеянні па дакументах немаемаснага характару у тых выпадках, калі на падставе пададзеных дакументаў натарыусам будзе прызнана, што заяўнік ня мае сродкаў на аплату гэтых дзеянняў. Гэтая льгота можа давацца толькі платнікам 2-й катэгорыі (Палажэнне пра адзіную дзяржаўную пошліну, арт. 2, п. „б“)“.

Народны Камісарыят Фінансаў БССР: **Л. Бунін.
Айзінсон.**

3 снежня 1930 г.
№ 26.

Адказны Рэдактар С. Лодысеў.

